

Onderwerp Nota integraal jeugdbeleid 'Samen voor jeugd'	
Nummer	2019/293272
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	2.2 Voorzieningen Jeugd
Afdeling	JOS
Auteur	Bos, L. van den
Telefoonnummer	023-5113645
Email	lvandenbos@haarlem.nl
Kernboodschap	De gemeente is verantwoordelijk voor preventief jeugdbeleid en sinds de transitie in 2015 voor alle vormen van jeugdhulp en voor jeugdbescherming en -reclassering. In de nota 'Samen voor Jeugd Haarlem' wordt de verbinding gelegd tussen verschillende terreinen van belang voor het welzijn van alle kinderen en jongeren in Haarlem. De nadruk ligt in deze volgende fase meer op transformatie en preventie. Door investeringen in preventie moet de noodzaak van specialistische hulp verminderen. Daarnaast moet, als het nodig is, specialistische hulp snel en met zo min mogelijk schakels aangeboden worden. Als uitgangspunt is gekozen voor de kansencirkel.
Behandelveorstel voor commissie	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	- Transformatieprogramma sociaal domein (2018/432318) in commissie Samenleving 6 december 2018. - Startnotitie nota jeugd (2018/880961) in commissie Samenleving 7 februari 2019. - Opinienota 'Samen voor jeugd' (2019/293239) in Commissie Samenleving op 6 juni 2019.
Besluit College d.d. 10 september 2019	Het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,

Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. De nota Samen voor Jeugd vast te stellen. de griffier, de voorzitter,
---	--

1. Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor preventief jeugdbeleid en sinds de transitie in 2015 voor alle vormen van jeugdhulp en voor jeugdbescherming en -reclassering. In de afgelopen periode was er veel aandacht voor deze nieuwe taken en voor het bieden van zorgcontinuïteit. In de nota 'Samen voor Jeugd Haarlem' wordt de verbinding gelegd tussen verschillende terreinen van belang voor het welzijn van alle kinderen en jongeren in Haarlem.

De commissie samenleving heeft op 7 februari 2019 de startnotitie Nota Jeugd (2018/880961) besproken. Bij het bespreken van de startnotitie heeft de commissie samenleving aangegeven de kansencirkel een goed uitgangspunt voor het jeugdbeleid te vinden. De kansencirkel benoemt acht elementen die voor ieder kind belangrijk zijn:

1. Gehoord worden
2. Erbij horen
3. Verantwoordelijkheid nemen
4. Kunnen ontwikkelen
5. Actief zijn
6. Gezond zijn
7. Een thuis hebben
8. Veilig zijn

De kansencirkel stimuleert om niet naar een stukje van het leven van een kind te kijken, maar naar het 'hele kind', het helpt verbindingen te leggen en één taal te spreken.

In vervolg op de startnotitie werd in de concept nota de kansencirkel als bril gebruikt om naar het integraal jeugdbeleid te kijken. De nadruk ligt, in deze volgende fase na de transitie, meer op transformatie en preventie. Door investeringen in preventie moet de noodzaak van specialistische hulp verminderen. Daarnaast moet, als het nodig is, specialistische hulp snel en met zo min mogelijk schakels aangeboden worden

De nota is tot stand gekomen in samenspraak met jongeren, ouders en professionals en in verschillende fasen besproken met de participatieraad. De antwoorden uit de laatste brief aan hen zijn verwerkt in de nota.

Ook is de nota besproken met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs van het primair en voortgezet onderwijs in een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO). Een eerste versie van de nota is op 21 op 6 juni besproken in de commissie Samenleving. De toegezegde aanvullingen zijn opgenomen in deze laatste versie van de nota. Eén toezegging, uitgebreider ingaan op de vaccinatiegraad, komt terug in een aparte raadsinformatiebrief om meer uitleg te kunnen geven over de huidige vaccinatiegraad en de maatregelen die genomen worden.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. De nota Samen voor Jeugd vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

- Met meer kinderen en jongeren gaat het goed op alle acht elementen van de kansencirkel (gehoord worden, erbij horen, verantwoordelijkheid nemen, kunnen ontwikkelen, actief zijn, gezond zijn, een thuis hebben, veilig zijn).
- Door investering in preventie de noodzaak van specialistische hulp verminderen.
- Snel, met weinig schakels, specialistische hulp aanbieden.

4. Argumenten

1. Met de transitie van de jeugdhulp zijn de taken belegd bij de gemeente

De afgelopen jaren stonden sterk in het teken van de transitie van de jeugdhulp. Met de transitie is de jeugdhulp belegd bij de gemeente, omdat die het dichtst bij kinderen, jongeren en hun ouders staat en zijn er verscheidene financieringsstromen bijeengebracht. Er is hard gewerkt om kinderen en jongeren met psychische problemen, een licht verstandelijke beperking of problemen thuis goede hulp en bescherming te blijven bieden en ouders en verzorgers te ondersteunen bij de opvoeding. En dat is gelukt. Ook is geïnvesteerd in het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Hier kunnen kinderen, jongeren en ouders terecht voor informatie, advies, steun en hulp bij problemen over de opvoeding of opgroeien. Blijvende inzet is nodig om goede hulp te bieden en te blijven leren en verbeteren.

1. Door transformatie de taken anders uitvoeren

De opdracht was niet alleen de taken van het Rijk (transitie) over te nemen, maar het ook anders te gaan doen (transformatie), zodat kinderen, jongeren en ouders beter worden ondersteund en geholpen. Voor deze uitdaging staat niet alleen het jeugddomein, maar het hele sociaal domein. De veranderingen in systemen en cultuur moeten de gemeente en de partners samen realiseren. Ook hierin zijn stappen gezet, maar het is een ingrijpend en lang proces. We willen aansluiten bij de talenten en kracht van kinderen, jongeren en ouders en zoveel mogelijk steun en hulp bieden in hun eigen omgeving. Wanneer extra specialistische hulp nodig is, dan kan die snel, met weinig schakels, erbij worden gehaald. Deze nota geeft richting aan de te nemen stappen op weg van de transformatie.

2. Inzetten op preventie en aansluiten bij het gewone leven

In deze nota wordt, door vanuit het welzijn van alle kinderen en jongeren te redeneren (kansencirkel), de verbinding gelegd tussen preventie, specialistische jeugdhulp en verschillende

domeinen waar zij en hun gezin in hun leven mee in aanraking komen. Door integraler en preventiever te werken wordt beoogd meer kleine vragen en problemen klein te houden en snel de juiste (specialistische) hulp in te zetten als dit noodzakelijk is. Dit moet op termijn leiden tot minder en kortere inzet van specialistische hulp. De thema's overstijgen afdelingen en domeinen (het raakt bijvoorbeeld aan de inrichting van de openbare ruimte, aan armoedebelief en cultuurbelief).

3. Aanpassingen op basis van vragen van de participatieraad en de commissie Samenleving

De nota is aangevuld op basis van bespreking in de commissie samenleving op 6 juni 2019. Ook zijn aanvullingen van de participatieraad meegenomen. Om snel inzichtelijk te maken welke wijzigingen zijn doorgevoerd is naast de nieuwe versie ook de versie met zichtbare aanvullingen als bijlage toegevoegd.

Aan de commissie is toegezegd het volgende aan te vullen:

- De digitale weerbaarheid van jongeren. Pesten, criminaliteit, et cetera verplaatst zich deels van straat naar online.
- De vaccinatiegraad - hiervoor wordt een aparte raadsinformatiebrief gemaakt.
- Het gebruik van lachgas.
- Laaggeletterdheid, kinderen van laaggeletterde ouders (taalakkoord).
- Een verdere uitwerking van het financiële aspect te geven in het uitvoeringsprogramma (volgt eind dit jaar).
- Jaartallen en bronnen bij cijfers checken.

De participatieraad had de volgende vragen:

- Extra aandacht voor kinderen van laaggeletterde ouders
- Aandacht voor de toenemende segregatie
- Aandacht voor en signalering van kinderen die denken aan zelfdoding door scholen en medewerkers van de jeugdzorg. Het is aan te raden om deze professionals de gatekeeperstraining van 113 te laten volgen.
- Opnemen als doel in Hfdst.10 Een thuis hebben: In 2021 hoeven kinderen niet langer dan drie maanden gebruik te maken van de opvang. Daarnaast is het belangrijk dat dak- en thuisloze jongeren een vaste begeleider/regisseur hebben die het vertrouwen heeft van de jongere. Er een betere samenwerking en afstemming is tussen hulpverleners en dat een postadres makkelijk te regelen is.

5. Risico's en kanttekeningen

Onvoldoende ruimte voor investering in preventie en vernieuwing door bezuiniging

Het Rijk ging er vanuit dat deze transformatie een bezuiniging zou opleveren. De overdracht van taken ging gepaard met een korting van 15 procent op het budget voor de nieuwe taken. De noodzaak van continuïteit van zorg binnen het budget liet weinig ruimte voor innovatie en een betere preventie.

Net als het Rijk gelooft de gemeente dat de transformatie uiteindelijk leidt tot minder uitgaven in de (specialistische) jeugdhulp, tot kwalitatief betere hulp en verschuiving naar eerdere inzet in de sociale basis. De paradox is: investeringen in preventie en vernieuwing zouden moeten leiden tot

lagere kosten in de specialistische jeugdhulp, maar de ruimte om te investeren en te vernieuwen is zeer beperkt. Ook hier geldt dat de kosten voor de baat uitgaan.

6. Uitvoering

Jongeren, (pleeg)ouders, de participatieraad en samenwerkingspartners hebben input geleverd en meegelezen met eerdere concepten. Hun reacties en advies zijn meegenomen in de nieuwe nota.

Wanneer de in de nota beschreven visie is vastgesteld wordt deze uitgewerkt in een (jaarlijks) uitvoeringsprogramma. Naast het vaststellen en versterken van bestaande initiatieven zullen ook nieuwe initiatieven ontplooid worden. Ook worden de doelen gekoppeld aan indicatoren en uitgewerkt hoe deze gemeten gaan worden zodat op een combinatie van cijfers en de duiding daarvan (verhalen) gestuurd kan worden.

De gemeente voert de dialoog met samenwerkingspartners over het werken vanuit het gedachtegoed van de kansencirkel. Om samen te onderzoeken wat dit betekent in de praktijk en hoe dit vertaald kan worden in concrete stappen in de wijk, op school, op verenigingen en in de hulpverlening. Hierin is de stem van kinderen, jongeren en ouders belangrijk.

7. Bijlagen

Bijlage 1: integrale nota Jeugd: Samen voor Jeugd Haarlem

Bijlage 2: integrale nota Jeugd: Samen voor Jeugd Haarlem (versie met zichtbare wijzigingen)

Bijlage 3: Uitkomst op overeenstemming Gericht Overleg (OOGO)